

Projekt

z dnia 12 listopada 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU CIESZYŃSKIEGO**

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób
stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 920) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) oraz po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z Uchwałą nr XXXII/277/13 Rady Powiatu Cieszyńskiego z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji

Rada Powiatu Cieszyńskiego postanawia:

§ 1. Uchwalić i przyjąć do realizacji Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Cieszyńskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Powiatu Cieszyńskiego

z dnia.....2020 r.

**POWIATOWY PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE
NA LATA 2021-2023**

Cieszyn 2020

WPROWADZENIE

Pojęcie przemocy w rodzinie zostało zdefiniowane w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie obejmuje działania skierowane zarówno do osób krzywdzonych, jak i do osób stosujących przemoc w rodzinie. Skuteczność działań podejmowanych wobec rodziny, w której istnieje przemoc zależy w głównej mierze od wieloaspektowości i kompleksowości udzielnej pomocy.

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023, zwany dalej Programem. Program zgodny jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 oraz Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020. Opracowany Program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2018-2020.

WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.);
2. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.);
3. ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 920);
4. ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 360 z późn. zm.);
5. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 z późn. zm.);
6. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 30 z późn. zm.);
7. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz.1057);
8. uchwałę nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. 2014, poz. 445);
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011, Nr 50, poz. 259).
10. Zalecenia dotyczące realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie województwa śląskiego.

ANALIZA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC

Powiat prowadzi oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie oraz organizacji pozarządowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ewidencjonuje podmioty oraz organizacje pozarządowe, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujące programy korekcyjno-edukacyjne. Po sporządzeniu informatora przesyła go Prezesowi Sądu Rejonowego w Cieszynie, Prokuratorowi Rejonowemu w Cieszynie, Komendantowi Powiatowemu Policji w Cieszynie oraz gminom powiatu cieszyńskiego do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku.

Działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są najtrudniejszym elementem systemu wsparcia rodziny z problemem przemocy z uwagi na trudności w uznaniu faktu stosowania przemocy w rodzinie przez sprawcę i jego chęci zmiany, co jest warunkiem koniecznym do uczestnictwa w Programie.

W latach 2017-2018 zadanie opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego było zlecane, zgodnie z zapisami ustawy oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy

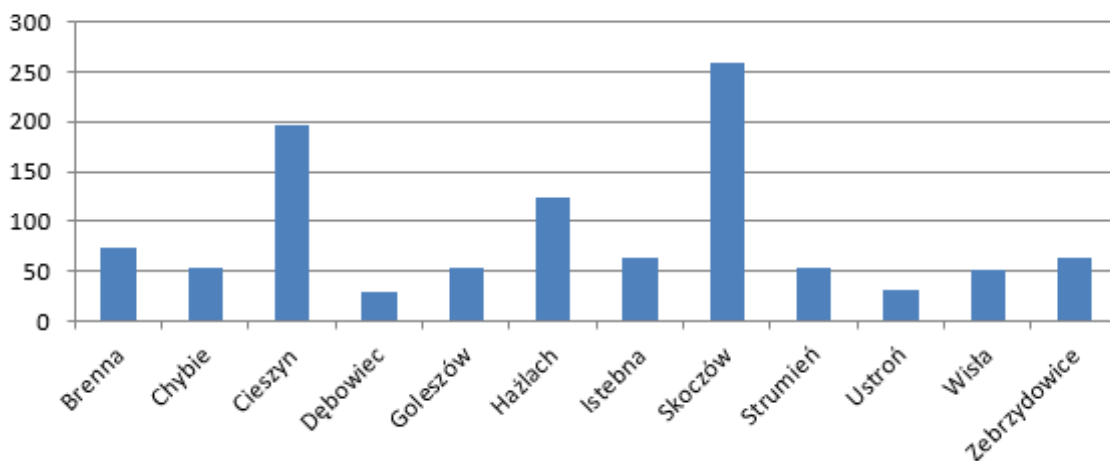
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w drodze otwartego konkursu ofert organizacji pozarządowej – Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem” z Cieszyna. W roku 2019 nie zlecono ww. zadania żadnemu podmiotowi uprawnionemu.

W roku 2017 w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych wzięło udział 8 osób, a ukończyło go 2 osoby. W latach 2018-2019 nie zgłosiła się żadna chętna osoba do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

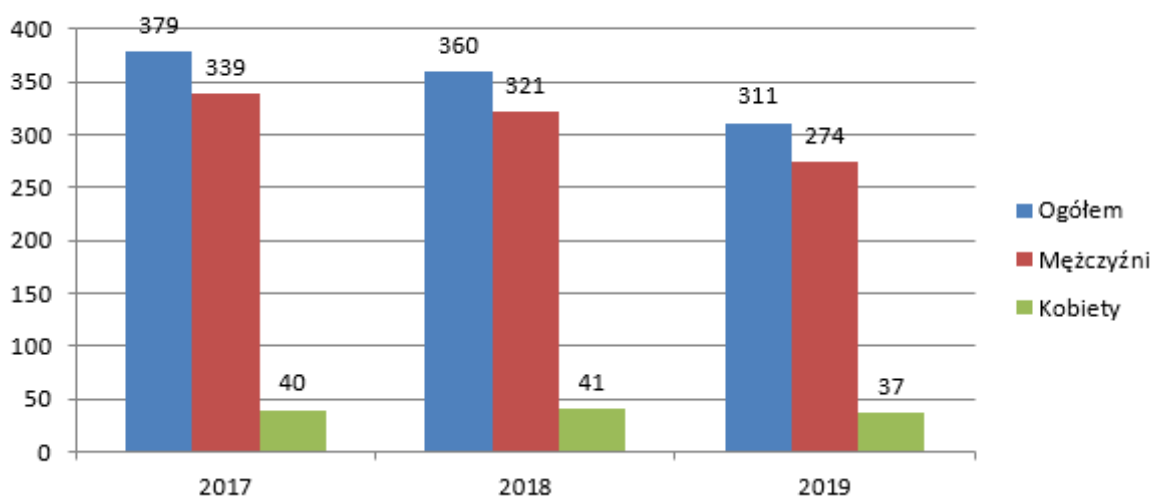
W latach 2017-2019 prowadzono działania monitorujące osoby, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny w ostatnich 3 latach. W 2017 roku monitoringowi poddano 3 osoby, z czego 1 osoba została skazana wyrokiem sądy za znęcanie się nad rodziną. W roku 2018 monitoring objął 4 osoby; żadna z nich nie powróciła do zachowań przemocowych. Natomiast w roku 2019 okazało się, że jedna z nich przebywa w zakładzie karnym.

Z danych przekazanych przez zespoły interdyscyplinarne wynika, iż na terenie powiatu cieszyńskiego liczba osób, które stosują przemoc wobec swoich bliskich wynosi ponad 300 osób rocznie.

Wykres 1 Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2017-2019 z podziałem na gminy

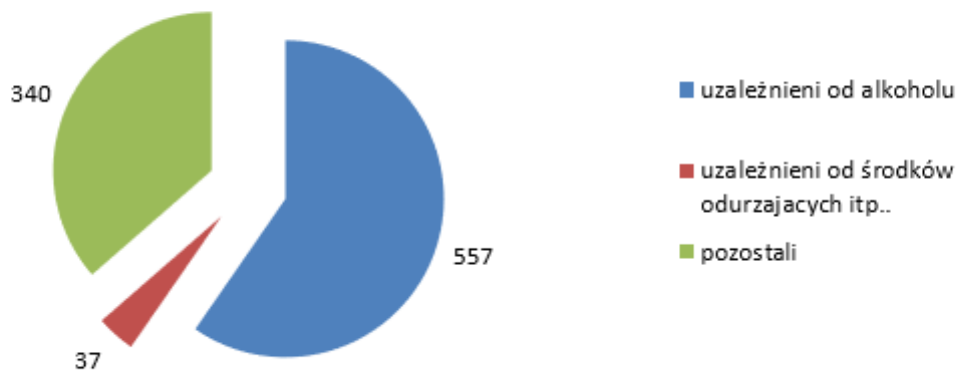

Wykres 2 Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2017-2019

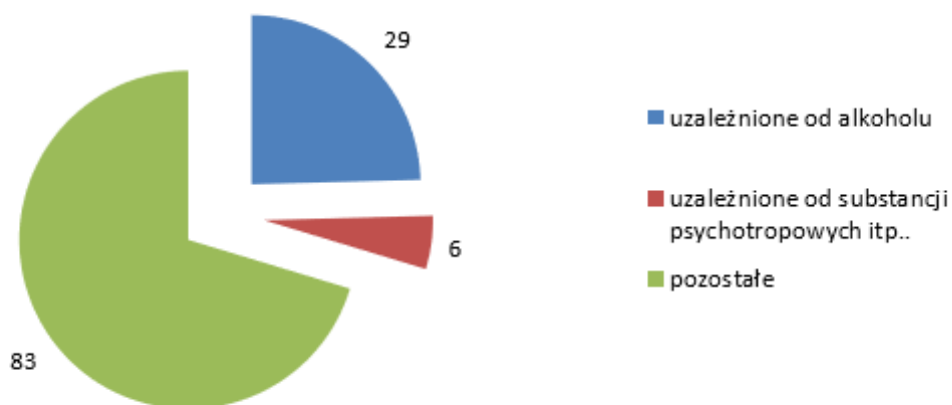

Z danych zawartych na powyższym wykresie wynika, iż z ponad 1000 osób, prawie 90 % stosujących przemoc w rodzinie to mężczyźni.

Wykres 3 Przemoc w rodzinie a uzależnienia w latach 2017-2019 – mężczyźni

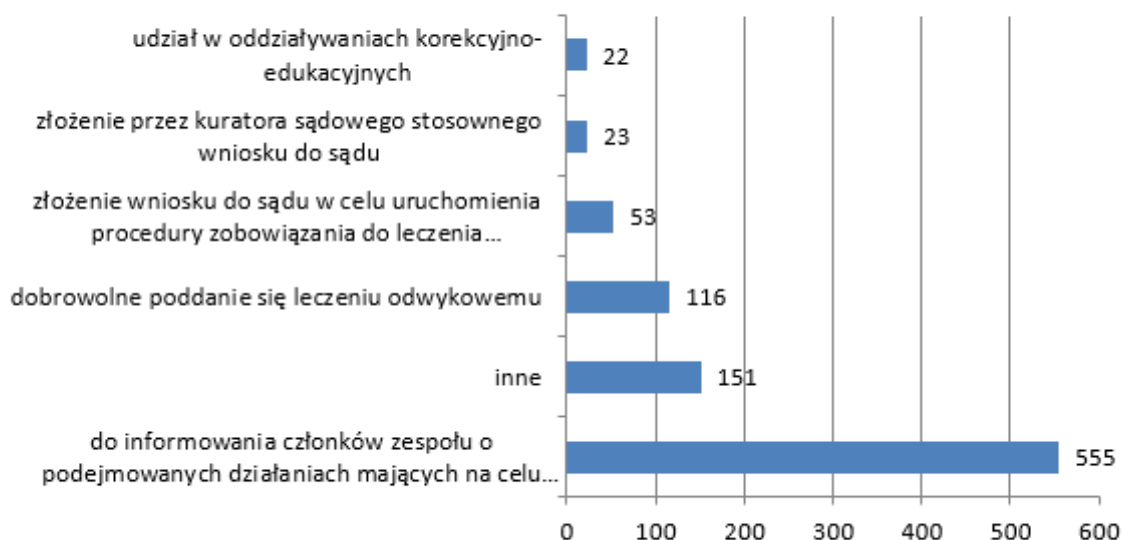
Wykres 4 Przemoc w rodzinie a uzależnienia w latach 2017-2019 – kobiety

Zachowania przemocowe u mężczyzn bardzo często przejawiają się razem z uzależnieniami od alkoholu – prawie 60 %. U kobiet jedynie 25 % to osoby uzależnione od alkoholu. Rzadko osoby stosujące przemoc są osobami uzależnionymi od substancji odurzających, psychotropowych lub leków – odpowiednio 4 % mężczyzn i 8 % kobiet.

Gminne i Miejskie Zespoły Interdyscyplinarne podejmują szereg działań wobec osób, które stosują przemoc. Najczęściej osoby te zostają zobowiązane do informowania członków zespołu o podejmowanych działaniach mających na celu zaprzestanie przemocy w rodzinie. Ilość i rodzaj podejmowanych działań obrazuje wykres 5.

Wykres 5 Działania podjęte w stosunku do osób, stosujących przemoc w rodzinie w latach 2017-2019

Z terenu powiatu cieszyńskiego 22 osoby powinny uczestniczyć w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. Natomiast uczestniczyło w nich jedynie 8 osób.

Z powyższych danych wynika, iż poza informowaniem członków zespołu o swoich działaniach, osoby z zachowaniami przemocowymi poddawały się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu bądź były do niego zobowiązane.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dobra współpraca PCPR z gminnymi jednostkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi Zlecenie zadań własnych i z zakresu administracji rządowej organizacjom pozarządowym Wykwalifikowana kadra nastawiona na rozwój Możliwość kierowania do uczestnictwa w programie przez sądy	Niewystarczająca wysokość środków finansowych Małe zainteresowanie i niska aktywność beneficjentów udzielanego wsparcia Niewystarczająca współpraca instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. sądy, służba zdrowia) Niska świadomość społeczna konieczności zmian
SZANSE	ZAGROŻENIA
Kompatybilność przepisów prawa Wzrost świadomości społeczności lokalnej, Współpraca Powiatu i gminnych jednostek samorządu terytorialnego, w tym jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z sądami	Funkcjonowanie niespójnych przepisów prawa Brak współpracy wszystkich służb w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

CELE ORAZ ADRESACI PROGRAMU

- Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzone są w celu:
- powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
 - rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
 - kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
 - uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
 - zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
 - zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
 - uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne są kierowane do:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie wobec których sąd warunkowo

zawiesił wykonanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w Programie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnień,
- osób, stosujących przemoc w rodzinie, które same zgłoszą się do Programu.

Program nie obejmuje swoim zakresem osób z poważnymi zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami osobowościowymi, nałogowych hazardzistów, uzależnionych od alkoholu i narkotyków (którzy nie przeszli podstawowego leczenia odwykowego i nie utrzymują abstynencji).

KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH ODDZIAŁYWANIA

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie (spotkania grupowe i indywidualne) prowadzone są przez osoby, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;
- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

DOKUMENTACJA

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu są dokumentowane poprzez:

- korespondencję z urzędami i uczestnikami,
- wywiady,
- ankiety,
- kontrakty z uczestnikami (załącznik nr 1 do Programu),
- listy obecności,
- notatki,
- tematyka spotkań indywidualnych,
- raporty,
- inne dokumenty potwierdzające prowadzenie działań w ramach Programu.

NABÓR UCZESTNIKÓW

Warunkiem przyjęcia do Programu jest podpisanie kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje reguły uczestnictwa w Programie i zobowiąże się do zaprzestania stosowania przemocy i poszanowania zasad współżycia społecznego oraz rozpocznie udział w spotkaniach grupowych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Uczestnicy Programu mogą się zgłaszać indywidualnie lub za pośrednictwem pracowników socjalnych, kuratorów, policjantów, terapeutów, itp., którzy w ramach swojej pracy zawodowej stykają się z problemem przemocy w rodzinie, a także mogą być kierowani przez sądy.

Każda osoba chcąca wziąć udział w Programie uczestniczy w indywidualnej sesji kwalifikacyjnej do Programu i przyjmuje zasady Programu określone w kontrakcie oraz normy grupowe ustalone podczas pierwszej orientacyjnej sesji grupowej.

Program swoim zasięgiem obejmuje w pierwszej kolejności osoby z terenu powiatu cieszyńskiego, niezależnie od statusu materialnego.

REGUŁY UCZESTNICTWA

Na czas uczestnictwa w Programie uczestnicy powinni zobowiązać się do przestrzegania następujących reguł uczestnictwa:

1. zadeklarować swój udział w Programie i uczestnictwo w zajęciach, realizowanych w trybie minimum jednego spotkania w tygodniu w formie grupowej,
2. informować o planowanych nieobecnościach,
3. nie stosować przemocy w kontaktach z członkami rodziny,
4. poszanować zasady współżycia społecznego,
5. wyrazić zgodę na badanie ewaluacyjne na zakończenie Programu i badania monitorujące w trakcie trwania Programu oraz po jego zakończeniu przez 3 lata.

Nie zastosowanie się do wyżej wymienionych reguł może spowodować wykluczenie osoby z uczestnictwa w Programie. Do ukończenia Programu konieczny jest nie mniejszy niż 80% obligatoryjny poziom obecności na zajęciach grupowych.

Uczestnicy Programu podpisując kontrakt zobowiązują się do przestrzegania zasad w nim zawartych.

FORMY REALIZACJI

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne nie mogą być prowadzone w miejscach, gdzie udziela się pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone są w formie działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Zajęcia prowadzone w ramach Programu mają charakter grupowy oraz indywidualny, przy czym podstawową formą pracy korekcyjnej są zajęcia grupowe, a zajęcia indywidualne stanowią jedynie uzupełniającą formę pracy korekcyjnej.

Zajęcia wchodzące w skład Programu są prowadzone w grupach, których wielkość pozwoli na sprawne ich realizowanie oraz da możliwość wykonywania w trakcie Programu praktycznych ćwiczeń grupowych mających na celu zmianę zachowań i postaw związanych z przemocą oraz rozwijających umiejętności samokontroli.

CZAS TRWANIA ODDZIAŁYWAŃ

Łączny czas Programu winien obejmować około 60 godzin. Od zasady tej przewiduje się odstępstwa w zakresie pomniejszenia liczby wymaganych godzin zajęć dla każdego uczestnika pod warunkiem przeprowadzenia oddziaływań z uwzględnieniem wszystkich treści programowych wymienionych w pkt 7 *Zaleceń dotyczących realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie województwa śląskiego*.

Przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami grupowymi nie powinny być dłuższe niż tygodnie. Wyjątkiem są drobne kilkudniowe odstępstwa wynikające z umiejscowienia w kalendarzu świąt i pozostałych dni wolnych od pracy.

TREŚCI MERYTORYCZNE

SPOTKANIA INDYWIDUALNE

Spotkania indywidualne obejmują sesję indywidualną kwalifikacyjną do programu oraz zajęcia indywidualne w okresie trwania całej edycji Programu.

Sesja indywidualna kwalifikująca do Programu obejmuje:

- diagnozę problemu,
- diagnozę motywacji i stopnia świadomości,
- zebranie wywiadu (kwestionariusze),
- podpisanie kontraktu.

SPOTKANIA GRUPOWE

Spotkania grupowe składają się z 2-3 godzinnych sesji, w tym sesji orientacyjnej i sesji kończącej program.

Sesja orientacyjna obejmuje:

- zapoznanie z Programem i jego założeniami – koncepcja władzy i kontroli, dominacji mężczyzny w związku.
- zapoznanie z cyklem przemocy,
- rozwijanie samokontroli, zapoznanie z technikami powstrzymywania przemocy,
- analiza techniki „Plan bezpieczeństwa”.

Sesja kończąca Program obejmuje:

- podsumowanie uczestnictwa poszczególnych osób,
- rundka końcowa
- sugestia podjęcia dalszych działań, tworzenie indywidualnego planu działania.

Pozostałe sesje podzielone są na moduły.

MODUŁ I

1. Komunikacja interpersonalna

- rozwijanie umiejętności słuchania
- nauczenie się nazywania i konstruktywnego wyrażania emocji
- rozpoznawanie różnych form wyrażania wrogości i braku szacunku
- kształtowanie komunikacji opartej na szacunku

2. Nie używanie przemocy i analizowanie przemocy fizycznej

- analiza przemocy fizycznej
- cechy przemocy fizycznej
- definicja przemocy fizycznej
- mity i stereotypy dotyczące płci i relacji między kobietami a mężczyznami

3. Rozumienie używania przemocy jako taktyki sprawowania kontroli

- nawiązanie do poprzednich zajęć
- praca z zadaniem domowym
- zasady przemocowe vs. zasady partnerstwa
- zachowania asertywne.

MODUŁ II

4. Definiowanie niezastraszającego zachowania, analizowanie zastraszania i onieśmiania

- władza i kontrola vs. potrzeby partnera

5. Rozumienie zastraszania i onieśmiania

- nawiązanie do poprzednich zajęć
- praca z zadaniem domowym

6. Zakończenie zastraszania i onieśmiania

- poszukiwanie alternatywnych zachowań
- analiza uczuć i stanów emocjonalnych (ćwiczenie umiejętności ich rozpoznawania i nazywania)

MODUŁ III

7. Definiowanie szacunku i analizowanie przemocy emocjonalnej

- relacja oparta na zasadach wzajemnego poszanowania
- rozwijanie zdolności do szacunku i dawania wsparcia
- omówienie postaw tj. odpowiedzialność, solidność, równość w partnerstwie

8. Zrozumienie stosowania przemocy emocjonalnej jako taktyki kontroli

- nawiązanie do poprzednich zajęć
- praca z zadaniem domowym

9. Zakończenie stosowania przemocy emocjonalnej

- szukanie alternatywnych zachowań
- radzenie sobie ze złością

MODUŁ IV

10. Definiowanie zaufania i wsparcia, analizowanie izolowania

- charakterystyka relacji opartej na zaufaniu i wsparciu
- wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo w związkach i rodzinie
- cechy izolowania

11. Zrozumienie stosowania izolacji jako taktyki kontrolnej

- nawiązanie do poprzednich zajęć
- praca z zadaniem domowym

12. Zakończenie stosowania izolowania

- terapia racjonalno – emotywna
- radzenie sobie z trudnymi emocjami

MODUŁ V

13. Definiowanie szczerości i odpowiedzialności, analizowanie zaprzeczania, pomniejszania i obwiniania

- odpowiedzialność i konsekwencje
- analiza kroków AA

14. Rozumienie użycia minimalizacji, zaprzeczania, obwiniania jako taktyki kontroli

- szczegółowa analiza minimalizacji, zaprzeczania, obwiniania
- sposoby wypierania

15. Zaprzestanie stosowania minimalizacji, zaprzeczania i obwiniania

- poszukiwanie alternatywnych zachowań
- odpowiedzialność mężczyzny

MODUŁ VI

16. Definiowanie szacunku seksualnego, analizowanie przemocy seksualnej

- analiza szacunku seksualnego i potrzeby intymności
- przejawy przemocy seksualnej i rozpoznawanie poniżających i nieakceptowanych przez partnerkę zachowań i sytuacji związanych z seksualnością

17. Zrozumienie stosowania przemocy seksualnej jako techniki kontroli

- społeczne przyzwolenie na seks i gwałt

18. Zakończenie stosowania przemocy seksualnej

- intymność vs. miłość
- męskość, a okazywanie czułości i delikatności

MODUŁ VII

19. Definiowanie partnerstwa, analizowanie męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci

- rola matki i ojca
- odpowiedzialne wychowanie dzieci
- wpływ przemocy domowej na psychikę i zachowanie dzieci
- modelowanie pozytywnych form i umiejętności rodzicielskich

20. Rozumienie stosowania męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci

- pogłębianie tematów poruszanych na poprzedniej sesji
- partnerstwo ekonomiczne
- gotowość do materialnego wspierania dzieci
- sprawiedliwy i równy podział praw i obowiązków

21. Zakończenie stosowania męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci

- poszukiwanie alternatywnych zachowań
- okazywanie miłości dzieciom

MODUŁ VIII

22. Definiowanie negocjacji i sprawiedliwości, analiza wymuszania i grożenia

- otwarta negocjacja
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oparte na negocjacjach i kompromisach

23. Zrozumienie wymuszania i grożenia

- nawiązanie do poprzedniej sesji
- praca z zadaniem domowym

24. Zakończenie stosowania zastraszania i wymuszania

- zasady sprawiedliwej kłótni
- zasady zdrowego rozwiązywania sporów
- ocena kwalifikacyjna do zwolnienia z Programu

26. Tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych

- rozpoznawanie wzorców i postaw wobec osób niepełnosprawnych i starszych
- psychologiczna sytuacja osoby zależnej
- ćwiczenia na rozwijanie empatii wobec ww. osób

MONITORING I EWALUACJA

Program powinien kończyć się badaniem ewaluacyjnym uczestników, dotyczącym przebiegu i efektów oddziaływań. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są badaniami monitorującymi w trakcie trwania Programu oraz po jego zakończeniu przez 3 lata.

Metody ewaluacji i monitoringu:

- 1) ankieta,
- 2) obserwacja,
- 3) rozmowa,
- 4) wywiad swobodny nieustrukturyzowany.

Wnioski z działań monitorujących i ewaluacyjnych zostaną wykorzystane do przyszłego doskonalenia metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. Działanie ewaluacyjne oraz monitorujące są dokumentowane na piśmie.

Ewaluacja

Ewaluacja jest przeprowadzana na etapie wstępnym (sesja indywidualna i pierwsza sesja grupowa), w trakcie realizacji oraz po zakończeniu Programu.

Ewaluacja przeprowadzana jest poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej. Kryteria ewaluacyjne obejmują m.in. zgodności zawartości merytorycznej Programu z założonymi celami, osiągnięcia założonych celów, oczekiwań uczestników, efektywności Programu.

Wskaźniki oceny Programu:

1. liczba osób, która rozpoczęła Program:

- a) z własnej woli,
- b) skierowanych przez sąd,
- c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskiej „Karty”,
- d) z innych powodów

2. liczba osób, które ukończyły Program.

Z ewaluacji sporządza się raport ewaluacyjny przygotowywany w oparciu o przedstawione kryteria. Raport przekazuje się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie do końca lutego każdego roku kalendarzowego.

Raport zawiera:

- a) opis działań,
- b) zastosowaną procedurę ewaluacyjną,
- c) informację o liczbie uczestników Programu, którzy rozpoczęli i ukończyli uczestnictwo w Programie,
- d) uzyskane wyniki,
- e) wnioski.

Monitoring

Monitoring sytuacji w rodzinie sprawcy przemocy, prowadzi się na podstawie jego pisemnej zgody. Uzyskuje ją podmiot kierujący do Programu na etapie kwalifikacji do uczestnictwa bądź podmiot realizujący Program.

Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie następuje poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

Monitoring prowadzi podmiot realizujący Program poprzez:

- bezpośredni kontakt z uczestnikami programu (zaproszenie na monitoring),
- kontakt z pracownikami socjalnymi i Policją w celu uzyskania informacji na temat ewentualnych zgłoszeń

dotyczących przemocy w rodzinie,

- kontakt z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub grupy społecznej,
- wymiana informacji z kuratorem zawodowym lub społecznym na temat osoby biorącej udział w Programie.

Wskaźniki skuteczności Programu:

1. liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu Programu powróciły do zachowań przemocowych w rodzinie,
2. liczba osób osadzonych, poddanych oddziaływaniom, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU ORAZ ZASADY FINANSOWANIA

Zakłada się, że realizowane oddziaływania korekcyjno-edukacyjne doprowadzą do powstrzymania osób stosujących przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy, rozwiną umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie oraz pozwolą na kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie.

Ponadto uczestnicy zdobędą lub poszerzą wiedzę na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, a także umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.

Zakłada się również, że osoby stosujące przemoc w rodzinie uznają swoją odpowiedzialność za stosowanie przemocy.

Przewidywane efekty realizacji Programu:

1. minimum 1 edycja w ciągu każdego roku kalendarzowego,
2. 8-10 osób uczestniczących w każdej edycji,
3. 10 % uczestników skierowanych przez sąd,
4. 50 % uczestników w związku z wszczęciem procedury „Niebieskiej „Karty”
5. 50 % uczestników kończących Program,
6. 10 % z liczby osób, które ukończyły Program powrócą do zachowań przemocowych w rodzinie w ciągu 3 lat od zakończenia Programu,
7. 10 % z liczby osób, które ukończyły Program zostanie ponownie osadzonych z uwagi na popełnienie czynu podobnego w ciągu 3 lat od zakończenia Programu.

Środki na realizację Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zapewnia budżet Państwa. Wojewoda Śląski przekazuje jednostce samorządu terytorialnego realizujących ww. oddziaływania środki finansowe na realizację zadania w danym roku kalendarzowym.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą być również współfinansowane ze środków organizacji pozarządowych lub pozyskiwanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało *Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023*, zwany dalej Programem. Program zgodny jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 oraz Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020. Opracowany Program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji *Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2018-2020*.

Nadrzędnym celem opracowanego Programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy, a przez to przeciwdziałanie przemocy w powiecie cieszyńskim. Działania podejmowane w ramach Programu będą służyć rozwijaniu umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowaniu umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie, zdobyciu i poszerzeniu wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, a także zdobyciu umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.

Realizując powyższe zadania uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Program poddano konsultacjom w dniach 15 – 29 października br.

Przyjęcie Programu pozwoli na podejmowanie efektywnych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a tym samym wpłynie na zmniejszenie negatywnych następstw przemocy w życiu społecznym i rodzinnym.